

Ministerie van Buitenlandse Zaken

Aan de Voorzitter van de
Eerste Kamer der Staten-Generaal
Kazernestraat 52
Den Haag

**Ministerie van Buitenlandse
Zaken**
Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
Nederland
www.rijksoverheid.nl

Onze Referentie
BZDOC-1828441820-69

Datum 9 februari 2024
Betreft Geannoteerde agenda Raad Algemene Zaken van 20 februari 2024

Bijlage(n)
1

Geachte voorzitter,

Hierbij bied ik u de geannoteerde agenda aan van de Raad Algemene Zaken van 20 februari 2024.

De minister van Buitenlandse Zaken,

Hanke Bruins Slot

Memo

aan De Nederlandse delegatie van de GBVB/GVDB conferentie te Madrid 1-2 oktober 2023

datum 26 februari 2024

betreft GBVB/GVDB conferentie 3-5 maart 2024, Brugge

GEANNOTEEERDE AGENDA

Maandag 4 maart 2024

09:00 – 09:30 – **Opening Session**

Sprekers:

- Ms Stefanie D’Hose, speaker of the Belgian Senate
- Mr David McAllister, chair of the Committee on Foreign Affairs of the European Parliament
- Ms Els Van Hoof, chair of the Foreign Affairs Committee of the Belgian House of representatives

09:30 – 11:00 - **Session I – Supporting Ukraine against the Russian aggression**

Voorzitter:

Mr Mark Demesmaeker, chair of the Committee on Transversal Affairs of the Belgian Senate

Sprekers:

- Ms Hadja Lahbib, Belgian minister of Foreign Affairs, European Affairs and Foreign Trade and the Federal Cultural Institutions
- Representative of DG NEAR (European Commission) on the Ukraine Facility (TBC)
- Member of the Parliament of Ukraine

11:00-11:30 – **Family photo**

11:30-13:00 - **Session II - The ongoing process of enlargement**

Voorzitter:

xx

Sprekers:

- xx

13.00 – 14.30 **Buffet lunch**

14.30 – 16.00 **Session III - The Strategic Compass and EU Resilience**

Voorzitter:

Mr Peter Buysrogge, chair of the Defence Committee of the Belgian House of representatives

Sprekers:

- Ms Ludivine Dedonder, Belgian minister of Defence (TBC)
- Admiral Michel Hofman, Belgian chief of Defence
- Ms Nathalie Loiseau, chair of the Subcommittee on Security and Defence (SEDE) of the European Parliament

datum 26 februari 2024

blad 2

16.00 - 17.00 **Urgent debate**

Voorzitter:

Chair: Mr David McAllister, chair of the Committee on Foreign Affairs of the European Parliament

19.00-22.00 **Dinner offered by the Belgian Federal Parliament**

Dinsdag 5 maart 2024

10.00 – 11.30 **Session IV – Priorities of the Common Foreign and Security Policy/Common Security and Defence Policy**

Voorzitter:

Chair: NN, Committee on Foreign Affairs, European Parliament (TBC)

Sprekers:

- Mr Josep Borrell Fontelles, high representative of the Union for Foreign Affairs and Security Policy/vice-president of the European Commission (TBC)

Prioriteiten van het Belgische EU-Voorzitterschap

Het Belgische EU-Voorzitterschap heeft zes [prioriteiten](#) vastgesteld voor het komend half jaar: 1) De rechtsstaat, de democratie en Europese eenheid verdedigen; 2. Het Europese concurrentievermogen versterken; 3. Een groene en rechtvaardige transitie; 4. De Europese sociale en gezondheidsagenda versterken; 5. **Burgers en grenzen beschermen** en 6. **Europa als wereldspeler** promoten.

Naast deze zes prioriteiten wil het voorzitterschap volgens haar werkprogramma op het gebied van Buitenlandse Zaken bijzondere aandacht besteden aan het handhaven van de Europese steun aan Oekraïne, op politiek, economisch, militair, humanitair en juridisch gebied. Ook wil het **druk uitoefenen op Rusland**, Belarus en andere verantwoordelijke partijen door sancties en het tot verantwoording roepen van daders. Een cruciale prioriteit is hierbij volgens het voorzitterschap de pogingen van de hoge vertegenwoordiger voor **veiligheidstoezeggingen aan Oekraïne en wederopbouw**. Ook zal het zich inzetten voor het werk op het gebied van bevroren tegoeden en **sancties**.

Naast Oekraïne, wil het voorzitterschap zich ook richten op de buurlanden van de EU en hen steunen in de uitdagingen waar ze voor staan, waaronder de gevolgen van de oorlog in Oekraïne, migratie, energiezekerheid en georganiseerde misdaad. België wil ook de **partnerschappen met Afrika, het Midden-Oosten** en de **Golfregio** versterken en hoopt op een politieke oplossing voor het conflict in **Gaza**. Het voorzitterschap zal daarnaast samenwerking met gelijkgestelde partners op buitenlandbeleid aanmoedigen, waaronder met de NAVO, VS en Canada.

België wil verder een 'open discussie' over het stemmen met **gekwalificeerde meerderheden** binnen het gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid en een bredere discussie over de toekomst van buitenlandbeleid, om bij te dragen aan de ontwikkeling van het strategische programma na 2024.

Op het terrein van **Defensie** stelt het Belgisch voorzitterschap in haar [werkprogramma](#) dat de EU haar belangen moet waarborgen door te acteren als een effectieve veiligheidsactor in buurlanden en de rest van de wereld. Het Voorzitterschap zal het strategisch kompas verder in de praktijk brengen en de EU beter wapenen tegen nieuwe en hybride- uitdagingen. De prioriteiten zijn: militaire steun aan Oekraïne, de EU's *Rapid Deployment Capacity*,

datum 26 februari 2024

blad 3

cyberveiligheid, maritieme- en ruimteveiligheid, militaire mobiliteit, en hoe de Europese technologische en industriële defensiebasis ([EDTIB](#)) te versterken.

Europese Commissie

Naar aanleiding van de [Staat van de Unie](#) van 13 september 2023 van Von der Leyen, kijkt de Europese Commissie terug naar de resultaten van het afgelopen jaar, ook op het gebied van defensie en veiligheidsbeleid. Gezien de aanhoudende en **tastbare dreiging van Rusland heeft het strategisch partnerschap tussen de EU en de NAVO een nieuw niveau van samenwerking bereikt met de ondertekening van de gezamenlijke verklaring over de samenwerking tussen de EU en de NAVO in januari 2023.**

Naast de toetreding van Finland bij de NAVO (en de aanstaande toetreding van Zweden), heeft ook de defensiesamenwerking binnen de EU een impuls gekregen. In een referendum op 1 juni 2022 spraken de Deense kiezers zich uit voor de toetreding van hun land tot het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid van de EU, waarmee een einde kwam aan de 30 jaar durende opt-out van Denemarken op het gebied van defensiesamenwerking.

Sinds 2021 heeft de Commissie met succes het [Europees Defensiefonds \(EDF\)](#) opgezet en uitgevoerd. Tot dusver hebben projecten meer dan €3 miljard ontvangen – een investering in de defensietechnologieën en -systemen van morgen. In 2023 zal het EDF nog eens €1,2 miljard investeren in projecten op cruciale defensiegebieden, zoals omgevingsbewustzijn in de ruimte, verdediging tegen hypersonische raketten en de ontwikkeling van het prototype voor een Europees patrouillekorvet.

Zie ook:

[De vrede in Europa verdedigen](#) (Pagina Europese Commissie inzake stand van zaken Defensie en veiligheidsbeleid)

[EU cooperation on security and defence - Consilium \(europa.eu\)](#) (Pagina Raad van de EU)

Positie Nederlandse regering

In de [brief inzake Staat van de Unie 2024](#), verstuurd op 1 december 2023 naar beide Kamers, zet het kabinet zijn positie uiteen met betrekking tot de prioriteiten van de Europese Commissie. Eén van de punten is dat het kabinet pleit voor gekwalificeerde meerderheidsbesluitvorming op het gebied van sancties, mensenrechtenverklaringen en civiele Gemeenschappelijk Veiligheids- en Defensie Beleid (GVDB) missies. Nederland heeft zich in 2023 aangesloten bij de *Group of Friends for QMV*. Samen met gelijkgezinde landen wordt zo getracht het draagvlak binnen de Raad voor effectievere besluitvorming te vergroten. De EU als geheel kan effectiever opereren door coherent op te treden en een geïntegreerd buitenlands beleid te voeren. Om de geopolitieke unie verder gestalte te geven zet het kabinet ook onder andere in op het vertalen van de EU's economische- en marktmacht naar diplomatieke en geopolitieke invloed. Voorbeelden hiervan zijn het Strategisch Kompas, het EU anti-coercion instrument en een meer effectief sanctiebeleid.

Een andere belangrijke prioriteit is voortzetten van de militaire steun aan Oekraïne, het aanvullen van eigen voorraden en in licht daarvan het verhogen van de productiecapaciteit van de Europese defensie-industrie. Het kabinet verwelkomt daarnaast ook de EU-inspanningen om de defensiesector te versterken en de samenwerking tussen lidstaten te stimuleren. Het is daarbij van belang om waar mogelijk aansluiting te zoeken met de geëigende NAVO-processen, initiatieven en agentschappen. Het kabinet zet in op de verdere ontwikkeling van de EU als leidende speler in de wereld op het gebied van cyber, bijvoorbeeld middels het Cyber Diplomacy Toolbox.

De geloofwaardigheid van de EU als geopolitieke actor staat of valt met een gecoördineerde en effectieve bijdrage aan de stabiliteit en welvaart van de nabuurschapsregio. Het kabinet is daarom voorstander van brede partnerschappen, politieke dialogen en intensievere samenwerking op basis van gedeelde ambities en waarden en wederkerigheid met de nabuurschapslanden en (potentieel) kandidaat-lidstaten. Ook handelsakkoorden vormen een belangrijk geopolitiek instrument om relaties met partnerlanden te verdiepen. Daarbij staan de rechtsstaat, de waardenagenda en de behartiging van Nederlandse en Europese

datum 26 februari 2024

blad 4

kernbelangen centraal. Het kabinet blijft zich ook inzetten voor een positief en stabiel partnerschap tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk.

11.30 – 12.00 Closing Session

Voorzitter:

Sprekers:

- Mr Mark Demesmaeker, chair of the Committee on Transversal Affairs of the Belgian Senate
- Ms Nathalie Loiseau, chair of the Subcommittee on Security and Defence (SEDE) of the European Parliament